

Årsmelding 2009

Innledning

Stiftelsen Nordøsterdalsmuseet er et konsolidert museum for kommunene: Os, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal og Rendalen. Museet består av 12 avdelinger: Rendalen Bygdemuseum, Alvdal Museum, Aukrustsenteret, Folldal Bygdetun, Gruvemuseet Stiftelsen Folldal gruver, Tyllidalen Bygdetun, Tynset Bygdemuseum, Okkupasjonsstua, Bjørgan, Sætersgårds Samlinger / Dølmotunet, Os Museum og Museumssentret Ramsmoen.

Nordøsterdalsmuseet har ansvar for 150 antikvariske hus og 12 driftsbygg, bevart på 36 lokaliteter, ca 25000 gjenstander og rikholdige samlinger av foto, arkivalia og anna dokumentasjonsmateriale. Museets ulike avdelinger er viktige møteplasser, for så vel lokale som tilreisende, med ca 48000 besøkende totalt. Med vel 70 ulike tilbud og arrangement, tilrettelagt av museets mange avdelinger, trekker Nordøsterdalsmuseet samlet ca 28000 besøkende

Museet har i 2009 hatt flere satsingsområder: Digitalisering av fotosamlinga og primusregistrering. 42000 bilder er nå ferdig digitalisert og registrert i Primus. Når webbløsning foreligger kan dette materialet legges ut på museets heimeside. Kulturminneåret 2009 – kul-

tur på vandring, mangfold og vatn – er markert gjennom utstilling og flere arrangement. Pånytt er det lagt ned en stor innsats i framtidig organisering. Det er utarbeidet ny museumsplan. Seinere har museet gått inn i prosessen og arbeidet knyttet til ideen og seinere realiseringa av Hedmark Fylkesmuseum a/s. Fylkesmuseet ble stiftet 10. desember, med bl a Nordøsterdalsmuseet som aksjonær, og tar over drift og forvaltning av Nordøsterdalsmuseet med avdelinger fra 1.1.2010.

Totalt sett har 2009 vært preget av arbeidet med framtidig organisering, samtidig som flere ansatte sluttet ved museet. Dette førte til at deler av arbeidsplanen for 2009 ikke var mulig å gjennomføre.

Organisasjon

Styret har i 2009 bestått av:

Hans Jacob Bull Oslo / Alvdal (2006) styreleder, Ola Jonsmoen, Alvdal (2008 nestleder) Arne Karlsen, Tolga, (2008) Bjørn Follestad, Trondheim / Folldal (2008) Hilde Nystuen, Rendalen (2009) Monica Søberg fra de ansatte. Marit Gilleberg som representant for Hedmark Fylkeskommune. Vararepre-

sentanter har vært Marianne Følling, Tynset, Siri Strømmevold, Tynset og Sigrun Taugbøl Aasen, Tolga, Sigurd Nilsen fra de ansatte og Randi Aas fra Fylkeskommunen. Pga endring blant de ansatte ble Arild Alander med Maren Kværness Halberg valgt som nye representanter.

Valgkomité: Toril Andreassen, Rendalen og Tor J. Østvang, Os.

Rådsmøtet (årsmøtet) ble holdt på Museumssentret Ramsmoen 12. mars. Årsmøtet behandlet årsmelding, regnskap, budsjett arbeidsplan og valg, dessuten styrets forslag til museumsplan og forslaget om å utrede etableringen av et fylkesmuseum.

Det er holdt 8 styremøter i 2009. Ved sida av budsjett, økonomi, har mye tid gått med til drøfting av fylkesmuseum / fjellregionmuseum, ansettelse av direktør, ferdigstilling av museumsplan, og ny avtale med Rendalen Bygdemuseum KF.

Museet er medlem av Handel og Service­næringens hovedorganisasjon.

Museumsreformen/museumsplan

Januar 2007 var Museumsreformen gjennomført i hh til vedtak i Hedmark Fylkesting, samt lokale og sentrale føringer. I 2008 ble fokus lagt på det faglige innholdet i reformen, samlingsforvaltning og arbeidet med museumsplan og organisasjonsutvikling. Høsten 2008 lanserte imidlertid noen styremedlemmer i Musea i Hedmark (MiH) ideen om å utrede et fylkesmuseum for Hedmark. Seinere ble dette stadfestet av styret i MiH, Nordøsterdalsmuseets

representant stemte imot. Ideen fenget også hos Hedmark fylkeskommune og Kulturdept, som lovet 4.5 mill ekstra, viss et fylkesmuseum ble etablert. Nordøsterdalsmuseet uttalte seg sterkt mot og argumenterte for å satse på faglig utvikling. Dessuten var pålegg og anbefalinger knyttet til museumsreformen gjennomført av Nordøsterdalsmuseet. Etter en samlet vurdering fattet styret følgende vedtak: (26.juni 2009)

Nordøsterdalsmuseet slutter seg under de foreliggende omstendigheter til avtale om Hedmark Fylkesmuseum, slik denne er formulert i avtaletext fra Musea i Hedmark 9. juni 2009.

Nordøsterdalsmuseet tar likevel følgende forbehold: Nordøsterdalsmuseet mener fortsatt at et konsolidert Fjellmuseum, bestående av Nordøsterdalsmuseet og Rørosmuseet, er det mest hensiktsmessige for museene i Fjellregionen. Nordøsterdalsmuseet ber derfor igjen Hedmark fylkeskommune om å gjennomføre en utredning av et fjellregionmuseum og vil selv kunne bidra til en slik utredning. Viser en slik utredning at opprettelse av et Fjellmuseum er hensiktsmessig og fornuftig, og de involverte fylkeskommuner og Kulturdepartementet er enige i dette, vil Nordøsterdalsmuseet gå inn i et slikt Fjellmuseum, og dermed tre ut av Hedmark Fylkesmuseum.

Nordøsterdalsmuseet ser det som sentralt at Nordøsterdalsmuseet, også evt innenfor rammen av Hedmark Fylkesmuseum, får organisatorisk og økonomisk mulighet for et tett museumsfaglig samarbeide med Rørosmuseet. I tråd med Fylkesrådets vedtak 22. juni 2009 pkt. 2 ("fylkesrådet vil legge til

rette for et videre samarbeide mellom Nordøsterdalsmuseet og Rørosmuseet”), forutsetter Nordøsterdalsmuseet at interimstyret og fylkeskommunen i løpet av høsten 2009 vil slutte seg til en intensjonsavtale mellom de to museene om en styrket videreføring av et slikt samarbeid.

Ideen om et felles ”Fjellmuseum” fenget interessen og sammen med de aktuelle musea, ble Regionrådet for Fjelregionen en aktiv pådriver. Dette sluttet også Fylkesrådet seg til da vedtak om utredning av fylkemuseum ble fattet. Ideen møtte imidlertid markant motstand i Sør-Trøndelag fylkeskommune, støttet av Kulturdepartementet. Sør-Trøndelag fylkeskommune ville ha Rørosmuseet inn i Museene i Sør-Trøndelag. Det ble etter hvert klart at et felles museum i Fjellregionen ikke var mulig å realisere. Nordøsterdalsmuseet gikk aktivt inn i utredningsprosessen av Hedmark fylkesmuseum. Fylkesrådets vedtak om utredning av et Fjellmuseum, ble etter hvert fulgt opp med et samarbeidsprogram mellom Nordøsterdalsmuseet og Rørosmuseet. Da Hedmark fylkesmuseum a/s ble etablert 10. desember tegnet Nordøsterdalsmuseet for 10 % av aksjene. Aksjekapital på 200.000,- ble innbetalt. Fra 1. jan 2010 tar Fylkesmuseet over drift og forvaltning av Nordøsterdalsmuseet.

Det er utarbeidet og vedtatt ny samarbeidsavtale med Rendalen Bygdemuseum KF.

Stiftelsen Follidal Gruver sa 18.sept opp samarbeidsavtalen vedr Follidal Gruvemuseum

Forholdet mellom Stiftelsen Follidal Gruver (SFG) og Nordøsterdalsmuseet

er drøftet i forbindelse med etableringen av Hedmark fylkesmuseum. SFG’s ønske om direkte tilknytning til Fylkesmuseet er avvist. Hedmark fylkeskommune har i brev av 16. des. slått fast at Gruvemuseets tilknytning til Fylkesmuseet går gjennom Nordøsterdalsmuseet.

Det er inngått en intensjonsavtale med Vingelen Kirke- og skolemuseum med tanke på at museet skal bli en avdeling av Nordøsterdalsmuseet og dermed inngå i det nye fylkesmuseet.

Økonomien i 2009

Nordøsterdalsmuseet oppnådde også i 2009 en betydelig vekst i tilskudd, staten økte sitt ordinære bidrag fra 2.7 mill i 2008 til 3.3 mill. Dessuten fikk Nordøsterdalsmuseet 375.000,- av ekstrabevilgningen på 4.5 mill for 2009 etter at Fylkesmuseet var stiftet. Hedmark Fylkeskommune økte sitt bidrag fra 1 489 000 til 1 699 000. Alle kommuner i Nord-Østerdalen bidro med kr. 25,- pr innbygger. I tillegg gir flere kommuner betydelige bidrag til sine lokale avdelinger.

Egeninntekter

Nordøsterdalsmuseet har gjennomført prosjekt for og mottatt støtte fra: Magnillsjøan setersameie.

Museet har fått betydelige prosjektmidler, 925.000 er satt av til øremerkede prosjekt i 2010, dessuten er 360.000 satt av til finansiering av påtatte prosjektforklignelser.

Forholdet til lokalavdelingene

Det har vært løpende kontakt med alle

avdelingene. Museet har deltatt på flere befaringer, bl a Folldal Bygdetun og Os museum, knyttet til sikring og vedlikehold.

Drifta av Rendalen Bygdmuseum har vært satt bort til Nordøsterdalsmuseet. Styret for Kf'et ønsket imidlertid større innflytelse og styring over den daglige drifta. Etter forhandlinger er det utarbeidet og vedtatt ny samarbeidsavtale som innebærer at Nøm bare har museumsfaglig ansvar, mens styret har ansvar for øvrig virksomhet. Styret for SFG har heller ikke vært fornøgd, samarbeidet har etter deres mening ikke svart til forventningene. SFG har derfor sagt opp avtalen og ønsker å være en avdeling direkte under fylkesmuseet. Dette er avvist. Utredningen om fylkesmuseet inneholder en formulering om at hele SFG inngår i Nordøsterdalsmuseet og dermed en del av det nye fylkesmuseet. Det har også vært drøftet om hele Aukrustsenteret skal inngå i Nordøsterdalsmuseet.

Utbygging

På Essotomta, Ramsmoens nærmeste nabo, er det planlagt et større bygg, som bl a skal inneholde Helsearkivet. Utbygger – NØK Eiendom - ønsker å utnytte tomta maksimalt og plassere deler av bygget så tett grensa som mulig. Dette har aktualisert museets tidligere planer om påbygg på Stallen. I planarbeidet har museet lagt inn behov for å få ordnet parkeringsforhold på ytter-sida av fylkesvegen ved Ramsmoen.

Arbeidet med toalett, servicebygg på Bjørgan har stått i stampe, vesentlig pga at restaureringen av Bjørnsonbyg-

ningen ikke har kommet i gang. Ved Aukrustsenteret har arbeidet med Prosjektet Flåklypaland gått bra framover. kommet.

Personale

Faste stillinger

Museumsbestyrer konservator: Per Hvamstad, 100 % stilling. (1976) Sluttet i stillingen 31. desember.

Museumskonsulent: Helga Reidun Bergbakken Nesset, gjenstandsforvaltning, registrering, utstilling, formidling, 80 % stilling. (1988)

Museumshandverker: Torgeir Ren-nemo, 100 % stilling (2001)

Kontorleder Odd Uglem, 100 % stilling, (2006) sluttet i stillingen 1. juli

Museumskonsulent: Arild Alander, arkiv, bibliotek, 60 % stilling

Museumsformidler: Sigurd Nielsen, 100 %, (2007) sluttet i stillingen 15. okt

Avdelingsleder: Gunn S. Hvamstad, 100 % stilling (2004) Aukrustsenteret, delvis permisjon for å fungere som prosjektleder Flåklypaland

Driftsleder: Monica Sjøberg, 90 % (2002) Aukrustsenteret, permisjon fra 15. sept

Vaktmester: Jan Løkken (2006) 20 % Aukrustsenteret

Avdelingsleder: Maren Kværness Halberg, 80 % stilling, (2006) Rendalen Bygdemuseum

Museumsarbeider: Solveig Schärer Frengstad, 25 % Bjørgan

Museumskonsulent: Anita Kristoffersen, Gruvemuseet, 25 % stilling

Museumskonsulent Per Arne Hagen, 50 % stilling

Engasjement

Thea Sørensen, med utstillingsprosjektet: Steinalderen i Nord-Østerdalen
Trine Sørhus, Aukrustsenteret
Liv Randi R. Holann, Aukrustsenteret, vikar driftsleder

Anna hjelp

Åge Kjenstad, Per Arne Hagen, Per Sverre Lysgård, Odd S. Øien, Ellev Sandtrøen, Thomas Jergell, Maren Ingeborg Hvamstad, Amund Haugen Steinbakken, Åge Enget, Kolbjørn Hagen, Frøydis Høistad, Henrik Grøndalen, Marte Løken, I.M. Lutnæs, Ingeborg Høistad, Astrid Høistad, Elina Løken.

Det holdes personalmøter og avdelingsmøter etter behov. Intranett er tatt i bruk til intern informasjon. Tillitsvalgt er Arild Alander med Maren K. Halberg som vara.

Tilsetting i ledige stillinger

I løpet av året ble tre stillinger ledige. Kontorleder, museumsbestyrer / konservator og formidler. Kontorlederstillingen ble lyst ut, men da museumsstyrer sa opp vedtok styret å lyse ut direktørstilling og at denne skulle besettes før flere ledige stillinger ble utlyst. Styret ansatte underdirektør Odd Sletten (Rørosmuseet) som ny direktør fra 1.1.2010. Stillingen som konservator ble utlyst, og ved søknadsfristens utløp, 15. des., hadde det meldt seg 16 søkere.

Dokumentasjon/innsamling

Det er samlet inn noe materiale knyttet til Finanskrisa i Nord-Østerdalen 2009,

for å se denne i sammenheng med tidligere krisetider. Gjennom ulike prosjekt er det samlet inn stoff om seterbruk, byggeskikk.

Samlingsforvaltning

Innsamling / bevaring

Museets leide lagerhall på ca 400m² fungerer svært bra, effektiv lagerplass, beregnet som kaldt lager for robuste gjenstander, landbruksredskap, båter, o.l. Dette gir bedre plass og oversikt.

Studiemagasiner i Stallen og Arkivet utstyres med mobilereoler, bedre plass utnyttelse og oversikt.

Dynamitthuset på Folldal er delvis utbedret og skal innredes til magasin/lager

Restaurering/snekkerinnsats

Hovedbygningen på Odden har fått nye vassbord, vindskier og takrennene er justert. Arbeidet med å male bygningen har startet opp med midler fra Fylkeskommunen.

Arbeidet med restaurering av Ryeng skole er startet opp med stor dugnads / lokal innsats, likeledes ny vassrenne til saga i Mellomsbekken

Prosjekt restaurering av Bjørnsonbygningen på Bjørgan har gått svært sakte framover, Statsbygg som er ansvarlig for framdrifta har ikke lyktes å komme i gang som planlagt i 2009.

Da det viste seg at Auma stasjon ikke kunne bevares pga ekte norsk hussopp, sa museet seg interessert i å ta over Pakkhuset pluss all taksteinen, skifer. Rivingsprosjektet drog seg ut, men skulle plutselig gjennomføres de to siste ukene i året med ca 30 minus. Da var

det ikke mulig for museet å ta vare på pakkhuset.

Sysselsettingsprosjekt

Med midler fra Kkd er Dynamitthuset på Folldal delvis utbedret. Museet mottok til sammen 665.000 i sysselsettingsmidler, resterende beløp er avsatt til bruk i 2010.

Samlingsarbeid

Det er lagt ned et stort arbeid i samlingsforvaltning.

Registreringsprogrammet Primus fungerer bra og brukes aktivt. Det er behov for større lagerkapasitet.

Gaver

Nordøsterdalsmuseet har i 2009 mottatt svært mange og omfattende gaver, en svært verdifull tilvekst til museets samlede dokumentasjonsmateriale.

Givere er: Nord-Østerdal Kraftlag, Tine Øst Tolga, Bjørn Wegge, Jens O Hagen, Arne Dag Østigaard, Ola Jonsmoen, Hans Jacob Bull, Ingeborg Prytz, Karen Margrethe og Jonas Collett, Rolf Barry-Berg, Ola Mikael Strømsøyen, Aashild Westgaard, Eldbjørg Jensen, Kirsten Olsen, Halldis Motrøen, Stor-Elvdal kommune. Flere av gavene inneholder gjenstander, bøker, arkivalia og bilder.

Gjenstander

Det har kommet inn ca 350 nye gjenstander, alt som gaver. Største tilveksten er fra Nord-Østerdal Kraftlag og Tine Meierier Tolga. Motorsykel Blixt fra 1936 og gassgeneratoren fra 1942, er en teknisk sjeldenhet og viser eierens evne og vilje til å følge med.

Privatarkiv

Arkivet består av 125 arkiv med 55 hyllemeter. Alt dette er ordnet, i tillegg kommer arkivene ved Gruvemuseet Sfg med pågående ordning.

Tilveksten i 2009 er på 18 arkiv. Samarbeidet med Coop Oppdal om sikring av samvirkelagsarkiv har fortsatt, dessuten har museet tatt over arkivmateriale fra Tolga meieri, med tilknytning til ulike meierier og meierivirksomhet.

Gavene fra Bjørn Wegge og Arne Dag Østigaard omfattet bøker, dokumentasjonsmateriale, arkivalia og bilder.

Ordning av Emnearkivet har kommet et godt steg videre, dessuten er det bygd opp et Kulturminnearkiv, ordnet på kommune, grend og gard.

Foto

Det er gjennomført et omfattende arbeid knyttet med museets fotosamling. I samarbeid med Rendalen historielag er det samlet inn bilder til ny fotobok for Rendalen, også fra andre kommuner er det samlet inn bilder. Gavene fra Olav Hagen, av egne og farens Jens O Hagen bilder fra Amerika og seinere Tolga, og Bjørn Wegges dokumentasjon fra Follfjellsfjella har gitt verdifullt materiale.

I 2009 er det tatt ca 2000 nye digitale opptak. En vesentlig del av disse bildene er tatt i forbindelse med ulike prosjekter, bl.a. Smil-befaringer, seterbyggeskikk og steinfjøs dokumentasjon.

Samlet avfotograferte bilder og gamle negativer er nå ca (70 000). Nyopptak er nå på ca (40000). Lysbildearkivet er på ca 26000.

Det er levert bilder til egne og andres publikasjoner: Fotoboka for Rendalen, Årboka 2009, dessuten Alvdal Bygdebok, Tolga-kalenderen 2010.

Biblioteket

Museets bibliotek, som består av fagbøker og litteratur med tilknytning til regionen, omfatter ca 6500 bøker/hefter, med en tilvekst i 2009 på 617. Alt er registrert og oversikt tilgjengelig på museets heimeside.

Avdelingen med lokal litteratur for NØ har fått innholdsrike gaver fra Bjørn Wegge, Ola Jonsmoen og Arne Dag Østigaard.

Bygningsarkiv, informasjon om museets mange bygninger legges inn på Primus.

Dataregistrering / digitalisering

Det er registrert 1212 nye gjenstander. All registrering skjer nå på Primus. Til sammen er det lagt inn 11777 gjenstander på primus, 1211 med foto. Totalt har museet registrert 20687 gjenstander

av et anslått total antall på 25000. Museets fotosamling omfatter ca. 140.000 bilder. 42394 bilder er ferdigregistrert på Primus, med en tilvekst i 2009 på 10554 bilder. Av 28485 registrerte bilder knyttet til kommuner har Os 15,7 %, Tolga 20,7 % Tynset 24,8 %, Alvdal 15,2 %, Folldal 16,1 % og Rendalen 7,6%. Scanede bilder på server er samlet 50516.

Kultur- og bygningsvern

Uttalelse og kommentar i forbindelse med restaurering og riving har fortsatt. Det har vært et nært samarbeid med flere kommuner om vurdering av SMIL-midler. Museet samarbeider med kommunene i dette arbeidet og deltar på befaringer. I tillegg har det også vært mange henvendelser fra eiere i andre sammenhenger, museet har kommet med råd og anbefalinger, laget vurderinger. Ca 45 steder er befart

Museet har deltatt: i arbeidet med fylkesdelplan Sølenkletten, med ansvar for kulturhistoria, hvordan har området vært brukt opp gjennom åra, kommunedelplan for Steia i Alvdal, kultursti langs Sivilla på Strømmen, Alvdal, i den videre prosess knyttet til utvidelsen av Verdensarvstedet Røros og Circumferensen og i oppstarten av fylkesdelplan (regionplan) for samme område, dessuten forberedelsene til Fylkesdelplan for Forollhogna

Prosjekt/samarbeid/kurs

Steinmurerprosjektet ved Magnillsjøen i Tolga, rekonstruksjon av et gammelt saufjøs i stein, har fortsatt og ble fullført høsten 2009.

Tater / omreisende i Fjellregionen er et

nytt prosjekt, startet opp med støtte fra Taternes kulturfond.

Formidling/Arrangement

Det drives et omfattende formidlingsarbeid. Gjennom et aktivt samarbeid med organisasjoner, frivillige, venner legges ned svært mange timer i innsats. Den største innsatsen knytter seg til drift av museumsgarden på Dølmotunet og Olsok på Tolga, Landbrukets Dag, Tynset, gatebiltreff Aukrustsenteret, Bullspill i Rendalen. Tylldølene har på ny feiret Olsok og satt opp nytt – det tredje- olsokspill Jubili jubilo av Ola Jonsmoen og Ellef Røe, framført i bygdetunet.

Arbeidet med en ny fast utstilling i Stallen på Museumssentret Ramsmoen: Steinalderen i Nord-Østerdalen har fortsatt, med egen prosjektmedarbeider. Hovedinnholdet i utstillingen er skissert, avtale om utlån av gjenstander fra Kulturhistorisk museum i Oslo inngått og søknader om finansiering sendt.

Utstillinger *Ramsmoen*

Borgerskapets inntog i Nord-Østerdalen, knyttet til Kulturminneåret 2009 med tema kultur på vandring og mangfold.

Nymontering av Bandutstilling i lòa.

I fjøset ble Innvandrerportrett fra Nord-Østerdalen satt opp, til den skal ut på ny vandring.

Aukrustsenteret

Assemblager av Jon Gundersen og malerier av Bente Louise Aas

Grande artista – Kjell Aukrust og Italia Gruppe Taiga med malerier, smykker og skulpturer

Fotoutstillinger: Kathleen McIntyre, "Naturfoto" Arnulf Berge

Rendalen Bygdemuseum: Fotoutstilling om hverdagslivets kulturminner.

Folldal Bygdetun: Påskeutstilling.

Vandreutstillinger

Innvandrerportrett fra Nord-Østerdalen har vært vist i Folldal, Rendalen, Os, Tolga, Tynset og Aukrustenteret.

Rendalsbilder med tema Vatn under Kulturminnedagen på Sand ved Storsjøen

Miljøutstilling i kiosken på Steia
Kubilder utlånt til Dalsbygda

Foredrag

Aukrustsenteret:

Henrik Hille: Sverre Fehn – mannen som kunne alt og ingen ting

Ola Jonsmoen – femti år som forfatter.

Museumssentret Ramsmoen:

Karoline Daugstad, Sjur Harby, Alexander Austnes: Foredrag knyttet til kulturminneåret

Kirsten Røvig Håberg: Kvinnesak og bymote

Ola Grefstad: Ølbrygging

Bjørgunn Westum: Rullsyng

Evylyn Reitan: Inuittisk vinteraktiviteter og juletradisjoner

Amund Haugen Steinbakken og Mattis Danielsen: Sørsamiske kulturminner i Forollhogna

Arild Alander: Samvirkelag / forbrukssamvirke arkiv i NØ i forb med Arkenes dag

Stadnamn; innsamling og bevaring, i samarbeid med Hedmarksprosjektet i regi av Stadnamnarkivet / UiO

Kulturminnedag: Sand ved Storsjøen, Rendalen. tema: vatn og restaurering

I samarbeid med Jon Faulstad og Per Sæmund Bjørkum er det holdt konserter supplert med bygningsvern

Åshaugen

Hanestad

Spell/Konserter

Tylldalen Bygdetun: Olsokspelet: Jubili, jubilo

Rendalen Bygdemuseum: Morosamme kropper og armekroker

Rendalen Bygdemuseum: Trekkspillkonsert med Jon Faulstad, allsangveld Aukrustsenteret:

”Vår kjærlighet på pinne” Aukrustkabet med Jonsmoen, Hulbækmo, Jacobsen og Kjernmoen

Høgt og lågt, Aukrust for store og små ved Ivar Nergaard

Operapub med Lise Granden Berg, Knut Stiklestad og Tore Mortensen

”Piken med papirkjolen” ved Klingeli-

horn (Marianne Sundal og Ylva Sjaastad)
Gruvemuseet: Frydefull fjelldag på Foll-dal.

Diverse arrangement

Rendalen Bygdemuseum: Familiedag, Historisk vandring, Slektsforskerkvel-der, Heksedag, Liv i stuene, Tusen-Mik-kelsdag, tynnkakebaking
Aukrustenteret: Solan Gundersen Vin-terleker sammen med Alvdal Idrettslag, Reodor Felgens Gatebiltreff,
Julegate, Julekonsert
Dølmotunet: Handverksdager, Slåtte-dager, Matlaging, Markedsdag, Barne-aktiviteter
Tynset Bygdemuseum: Mart'ns kjørere, Landbrukets Dag,
Museumssentret Ramsmoen: Juleakti- viteter; lysstøyping, kransebinding.

Audioguider

Radio Grimsbu, skal gi informasjon til billister på radio.

Kultursti i Fåsten, i samarbeid med Leif Leteng, Fåset og Gisle Rø, Trondheim, informasjonstavler om kromittbruddet i Fåsten (1805/07.)

Samarbeid med skolene/

Den kulturelle skolesekken

Museet, med de ulike avdelinger og en rekke samarbeidspartnere, har et om- fattende tilbud og engasjement knyttet til skolene.

Gruvemuseet: Frydefull fjelldag, kul- turvernformidling til videregående skole, med midler fra ABM-utvikling

Aukrustsenteret: Følg Felgen

Tynset Bygdemuseum: Aktivitetsdager for Ungdomsskolen, 3 klasse og tema-

dag: Rydding og stell i Museumsparken. Museumssentret Ramsmoen: Undervis- ning i utstillingene, bestemte temaer f eks byggeskikk, gamle bilder, Da Bor- gerskapet kom til Tynset, dessuten på skolene og ved lokale museer eller kul- turminner bl a Røstvangen

Tolga skolene er aktive brukere av Døl- motunet, til undervisning og ulike akti- viteter.

Rendalen Bygdemuseum: kulturell sko- lesekk opplegg og Skole i gamle dager. Det er utarbeidet flere powerpoint opp- legg til bruk i skolesammenheng; Røst- vangen, lokal krigshistorie, Avishistorie, Tynset mart'n, Østerdalsstua.

Opplysningsvirksomhet

Kåserier/orienteringer

Sigurd Nielsen: Da Borgerskapet kom til Nord-Østerdalen

Maren K. Hallberg: Livet på prestgar- den i Rendalen og bygging av kirke i 1759

Helga Reidun Bergebakken Nesset:

Sofaputer, bandveving

Per Hvamstad: Unescobesøk/Verdens- arven, fylkesutvalget i Sør-Trøndelag fyl- keskommune, Bruåpning Vollan, Tidlig turisme i Lomsjødalen

Artikler

Helga Reidun Bergebakken Nesset

Kvite linsvøp og røde band i Årbok for Nord-Østerdalen 2009

Maren Kværness Halberg:

På Bastian Engelharts tid

Arild Alander:

Noen trekk fra forbrukersamvirkets his- torie i Nord-Østerdalen i Årbok for Nord-Østerdalen 2009

Per Hvamstad:
Museumsutvikling i Nord-Østerdalen i
Årbok for Nord-Østerdalen 2009

Årbok for Nord-Østerdalen 2009

Årets årgang som er nr. 28, forelå klart til salg 9. des. med et opplag på 1000.

Bidragstyttere i boka har vært: Ola Jonsmoen, Anders Often, Odd Tjade, Egil Simensen, Torleiv Øverby, Trygve Nesset, Hans Løvmo, Jostein Haugseth, Jon Holm Lillegjelten, Jo Øvergaard, Maren Kværness Halberg, Arild Alander, Helga Reidun Bergebakken Nesset og Per Hvamstad.

Andre publikasjoner

Fotobok for Rendalen bind 2 sammen med Rendalen Historielag, opplag 1000 eksemplarer.
Ramsmoposten 2009, trykt i 2000 eks.

Informasjon/Markedsføring

Museumssentret Ramsmoen konsentrerer informasjonen om våre avdelinger og regionens natur og kultur.

Aukrustsenteret har turistinformasjon på oppdrag fra Alvdal Aktivitet og har utviklet nettsida www.aukrust.no med nettbutikk.

Museet deltok på Reiselivsmessa januar 2009 med innsats fra Aukrustsenteret og Museumssenteret.

Vi er medlem av Hedmark reiseliv. Det er produsert en rekke plakater, flyers og løpesedler. Tilgjengelige medikanaler er flittig brukt, både regionale og sentrale, det siste særlig brukt av Aukrustsenteret.

Samarbeid, kontakt

Nettverk / samarbeid / faglig utvikling
Nordøsterdalsmuseet er medlem i Norges Museumsforbund. Vi er med i 5 abm-nettverk 1) gruve og bergverk med Bergverksmuseet på Kongsberg som "nav", 2) "byggnettverk" med Ryfylkemuseet som pådriver, 3) Kulturlandskap med Sogn Folkemuseum som leder 4) Musikknettverket som Ringve musikkhistoriske museum leder, 5) Litteraturnettverk med Aasentunet som leder.

Samarbeid og deltaking, kurs, verv
Gunn S. Hvamstad

styremedlem i Fjellregionen Næringsforum

varamedlem til styret i Musea i Hedmark

Alvdal kommune, gruppe for omdømmebygging

Arild Alander

styremedlem i Nordøsterdalsmuseet

Maren Kværness Halberg

varamann til styret i Nordøsterdalsmuseet

Odd Uglem

styremedlem i Musea i Hedmark

Per Hvamstad

medlem av interimsstyret i Hedmark fylkesmuseum under stiftelse

Hans Jacob Bull representerte Nordøsterdalsmuseet under stiftelsen av Hedmark fylkesmuseum.

Maren K Hallberg har representert Nøm i Musikknettverket. Gunn S. Hvamstad / Aukrustsenteret deltar i Litteraturnettverket og Interregprosjekt i regi av Hedmark Reiseliv.

Per Hvamstad har deltatt på: Fjellbygd-konferanse, ICR konferanse Italia, Nordisk Museumsmøte i Københ / Malmø,

Gruve / bergverk, Abm-konferanse, rulling, evaluering av Smil-strategier, VerdensarvForum 09 i Bergen, Interregseminar Hjertet i Skandinavia Natur och kulturbaserad besøksnæring, møte om strategisk næringsplan for Tynset. Per Arne Hagen har deltatt på landskonferanse for fotobevaring.

Sluttkommentar

Rådsmøtet 2009 satte opp en ambisiøs arbeidsplan, som sammen med budsjettet har vært retningsgivende for museets virksomhet. Det er lagt ned et omfattende arbeid med ny museumsplan, der det var viktig å legge grunnlaget for avklaring av spørsmål knyttet til oppgave og ansvarsfordeling og sikre et godt fundament for framtida.

Årets innsats er gjennomført i hh til budsjett og plan. Pga ledighet i stillinger, kombinert med store oppgaver knyttet til etablering av Hedmark Fylkesmuseum, er det oppgaver som ikke har latt seg gjennomføre. Øremerkede midler er derfor satt av til videreføring av prosjekt, knyttet til sysselsettingstiltak, taterprosjekt, kulturminnekart og audioguide for bensinstasjonen i Grimsbu (Radio Grimsbu).

Når det gjelder arrangement og aktivitet er resultatet bra, og museet med sine mange avdelinger fungerer som aktive møteplasser og utgangspunkt for kunnskap og opplevelser.

Museet hadde ved årets slutt 8,2 årsverk i faste stillinger, fordelt på 11 personer, med stillinger fra 100 % til 20 %, som fylles av 6 kvinner og 5 menn.

Styret består av 2 kvinner og 4 menn, med 3 kvinner som varamedlemmer

Det er en stor innsats fra frivillige museumsarbeidere, disse fordeler seg relativt likt mellom kjønnene. Vi skulle imidlertid hatt flere yngre aktivister, fra 55 år og nedover.

Nordøsterdalsmuseet har ikke virksomhet som forurenser det ytre miljøet. Sjukefraværet blant de fast ansatt har vært lite og arbeidsmiljøet er godt.

Stiftelsen Nordøsterdalsmuseet ble 10. desember aksjonær i Hedmark Fylkesmuseum a/s, som fra 1. januar 2010 har tatt over drift og forvaltning, samt arbeidsgiveransvar for samtlige ansatte. Tidligere driftstilskudd til Nordøsterdalsmuseet overføres til Fylkesmuseet, som er ansvarlig for framtidig drift av Nordøsterdalsmuseet i hh til avtale.

Tynset, 15. mars 2010.

Hans Jacob Bull	Ola Jonsmoen
<i>styreleder</i>	
Arne Karlsen	Bjørn Follestad
Hilde Nystuen	Marit Gilleberg
Arild Alander	
Per Hvamstad	
<i>Museumsbestyrer konservator (NMF)</i>	